

Utskottet för lärande

2019-05-13

Plats och tid	Ängås skola, 2019-05-13 13:00-16:30
Beslutande	Veronica Almroth Martin Reteike Robert Larsson Maria Sörkvist, tjänstgörande ersättare, § 44 Daniel Peterson Alexander Hutter
Övriga deltagande	Carl-Göran Strutz, tillförordnad sektorschef Marika Carlberg, sekreterare/administratör för förskola och skola Lars Jansson, utvecklingschef Sandra Åström, ekonom Magnus Hjorth, skolpsykolog, § 44 Maria Spante, forskare, § 55 Maria Sörkvist, ej tjänstgörande ersättare, § 45-55 Michael Relfsson, ej tjänstgörande ersättare, § 44-55 Elsie-Marie Östling, ej tjänstgörande ersättare, § 44-55
Utses att justera	Martin Reteike
Justeringens plats och tid	Sektor Lärande, 2019-05-16, klockan 07:00
Sekreterare Paragraf 44-55 Marika Carlberg
Ordförande Veronica Almroth
Justerare Martin Reteike

BEVIS

Justeringen har tillkännagivits genom anslag

Organ Utskottet för lärande

Sammanträdesdatum 2019-05-13

Datum för anslags uppsättande 2019-05-16 Datum för anslags nedtagande 2019-06-07

.....
Marika Carlberg

Utskottet för lärande

2019-05-13

§ 44

Dnr KS/2019:561

Information om forskningsprojektet "Hälsa och tanke"**Utskottets för lärandes beslut**

Tacka för informationen och lägga den till ärendet.

Skolpsykolog informerar om att Orust kommun kommer att delta i Västra Götalandsregionens projekt "Tanke och hälsa", som är en preventiv insats mot depression för att öka möjligheterna för ungdomar att fullfölja grundskolan med godkända betyg.

Projektet kommer att genomföras i samarbete med Tjörns kommuns två högstadieskolor och för elever i årskurs 8 från och med läsåret 2019/2020 och pågå under tre år. Allt fler ungdomar rapporterar psykiska besvär som oro och ångslan. Sådan självrapportering är ett varningstecken för eventuell senare psykisk sjukdom, ökad risk för självmordsförsök eller övriga skador och olyckor. I årskurs 8 uppger mer än varannan elev, tjejer i högre grad än killar, att de minst flera gånger i veckan haft besvär med huvudvärk, magont, stress, nedstämdhet och/eller sömnproblem. Insatsen är tänkt att förhindra alternativt förskjuta insjuknandet i en första depression, som ofta debuterar i tonåren – det vill säga den ålder då svenska ungdomar ska avsluta grundskolan.

Samarbete krävs mellan grundskola och primärvården. Tjörns kommun deltar i projektet med detta syfte tillsammans med Närhälsan. Det finns behov av en kontrollgrupp i socioekonomiskt jämförbar kommun, vilket Orust anmält intresse av att vara. För de individer som ingår i kontrollgruppen, görs enbart insatser som screening och intervjuer. Målet är ett bättre skolresultat hos ungdomar som mår bättre och har högre närvaro i skolan.

En skattning kommer att göras i form av screening i olika steg, för att identifiera de ungdomar i årskurs 8 som har lindriga depressiva symptom med risk att utveckla klinisk depression i närtid, för att kunna erbjuda dem en effektiv förebyggande insats. Det finns en evidensbaserad metod som utarbetats på Island i form av standardiserad KBT i grupp sammanvävd med bland annat mindfulness och problemlösningsträning.

Projektet genomförs i medverkan och med samtycke från vårdnadshavare. Uppföljning görs utifrån fastställt intervall.

§ 45

Dnr KS/2019:148

Budgetuppföljning 2019 - Sektor Lärande

Utskottets för lärandes beslut

Tacka för informationen och lägga den till ärendet.

Tillförordnad sektorschef och ekonom ger information om upprättad prognos och ekonomiskt utfall avseende budget 2019, utifrån perioden januari-april 2019.

Helårsprognosen för Sektor Lärande per april månad visar på ett överskott med totalt 2,5 miljoner kronor, vilket är en förbättring i jämförelse med prognosen per februari 2019 då prognosen visade på ett överskott med 1,55 miljoner kronor. Delårsutfallet per april månad är ett överskott med 400 000 kronor.

Det finns i dagsläget många frågetecken kring höstens organisationer, främst beroende på osäkerheter kring heltidsprojektet. Den minskning av timanställda som görs för att parera delar av de ökade kostnaderna, bedöms troligen inte vara tillräcklig. Verksamheterna bedöms få svårt att kunna lägga överkapaciteten, som blir genom högre anställningsgrader på de dagar och tidpunkter då behovet finns av extra personer. Merkostnaden är ännu för tidig att avgöra för 2019, vilket gör att prognoserna avseende personalkostnader kan komma att öka per augusti.

Resultatet per verksamhet ser ut enligt följande:

Sektor Lärande övergripande

Sektor Lärande övergripande redovisar ett prognostiserat överskott med 150 000 kronor. Kostnaderna för övergripande tjänster blir lite lägre än budget med anledning av tjänstledigheter och återhållsamhet gällande utbildningsinsatser.

Förskolan

Förskolan redovisar ett prognostiserat överskott med 500 000 kronor. Förskolorna bedöms få ett resultat med ± 0 kronor, trots höga kostnader under våren för särskilt stöd. De höga kostnaderna uppvägs av plusresultat på enskilda förskolor. Föräldraintäkterna är på en högre nivå än budgeterat och ger ett prognostiserat plusresultat med 500 000 kronor.

Grundskolan samt grundsärskolan

Grundskolan redovisar ett prognostiserat underskott med 2,05 miljoner kronor. Det finns fortsatta svårigheter att få budget i balans inom grundskolorna. Lokalrelaterade kostnader med 250 000 kronor är en del av minusresultatet. De ökade lokalrelaterade kostnaderna handlar främst om nytt avtal för snöröjning/halkbekämpning, där utfallet per april är fem gånger högre än hela kostnaden för 2018.

Grundsärskolan beräknas få ett minusresultat med 200 000 kronor, trots återhållsamhet inom verksamheten under vårterminen. Även modersmålsverksamheten beräknas få ett underskott med 200 000 kronor.

Elevantalet inom de kommunala grundskolorna följer budgeterat elevantal medan friskolorna har ökat i elevantal, vilket tyder på inflyttning inom åldersgruppen. De kommunala grundskolornas underskott gentemot budget för personalkostnader, uppgår till 2,3 miljoner kronor. Med anledning av vetskapen att grundskolan gick in i vårterminen med för höga personalkostnader, lades en central buffert på 900 000 kronor för ett troligt minusresultat. De kommunala skolorna ökar något i elevantal inför höstterminen i jämförelse med vårterminen, samtidigt som det planeras för ett minskat antal årsarbetare. Detta kommer att innebära att grundskolan sänker lärartätheten. Bedömningen är dock att grundskolan ska kunna gå in i budget 2020 med betydligt bättre förutsättningar att hålla budget än vad som varit de senaste åren. En reservation finns kring heltidsprojektet, där modersmålsverksamheten får största utmaningen att hantera anställdas framtida tjänstgöringsgrad kontra behovet verksamheten har av enskilda språk.

Skolskjuts

Skolskjuts redovisar ett prognostiserat underskott med 100 000 kronor. Taxikostnaderna har ökat, främst beroende på ett ökat antal inskrivna elever i grundsärskolan, och prognostiseras ge ett underskott med 500 000 kronor. I gengäld uppgår inte kostnaderna för busskort till bedömd budgetnivå och en återbetalning från Västrafik för den upphandlade busstrafiken 2018, gör att plusposterna uppgår till 400 000 kronor.

Gymnasieskola och vuxenutbildning

Gymnasieskolan och vuxenutbildningen redovisar ett prognostiserat överskott med 4 miljoner kronor. Den kompensation som gjordes för budget 2019 avseende gymnasieelever, ger ett överskott på 4,5 miljoner kronor för köp av gymnasieplatser i annan kommun. Denna kompensation kommer att regleras i budget 2020 i det övergripande resursfördelningssystemet. Orust gymnasieskola tillsammans med vuxenutbildning bedöms få ett underskott med 500 000 kronor. Den främsta orsaken till underskottet handlar om att antalet asylsökande minskat snabbt, och därmed intäkterna från Migrationsverket. Eleverna är till största delen kvar i verksamheten, antingen för att de fått permanent uppehållstillstånd eller uppehållstillstånd enligt nya gymnasielagen. För att hålla nere kostnaderna planeras en minskning av personal inom SFI (svenska för invandrare) inför höstterminen 2019 samt återhållsamhet för köp av plats i annan kommun inom vuxenutbildning.

Investeringar

Under 2019 är det få verksamhetsinvesteringar som är aktuella för Sektor Lärande. Den totala budgeten för Sektor Lärandes investeringar, uppgår till 1,45 miljoner kronor. Prognosen är att 1,3 miljoner kronor kommer att nyttjas. Avvikelsen beror på att utemiljön vid Varekils skola, troligen inte hinner bli helt klar under 2019. Orsaken är att skolgården inte kan färdigställas, förrän efter att projektet om åtgärder kring trafiksituationen vid skolan är slutfört.

Den största enskilda verksamhetsinvesteringen för Sektor Lärande är inredning till Tvets förskola, till följd av inflyttning i nyrenoverade lokaler.

Händelser under perioden

- Under första kvartalet 2019, bytte Sektor Lärandes sektorschef roll till kommundirektör och en tillförordnad sektorschef anställdes.
- Det har inneburit mycket arbete för sektorn inför ingången av "Heltid som norm", som startar i augusti 2019.
- Förskolan får en ny reviderad läroplan 1 juli 2019, och arbete har pågått för att förbereda införandet av denna i verksamheten.
- Arbetet med mindre barngrupper har intensifierats genom inrättande av tjänst som verksamhetsutvecklare inom förskolan (i nuläget med en omfattning av 60 procent). Statsbidrag har sökts hos Skolverket för "Mindre barngrupper", avseende läsåret 2019/2020 men beslut har ännu inte kommit.
- Renovering har genomförts av två avdelningar vid Tvets förskola, vilket inneburit att inflyttning och invigning kunnat ske i början av 2019. Renoveringen av förskolan fortsätter under året.
- Orust kommuns andel behöriga lärare inom grundskolan har ett medelvärde på 83 procent, vilket är högsta värdet i Västra Götaland. Medelvärdet för riket är 70,5 procent. Några framgångsfaktorer som lyfts fram är bra lön, fina lokaler och hög personaltäthet.
- Frågan kring utveckling eller avveckling av Hantverksprogrammet inom Orust Gymnasieskola har väckt stora reaktioner.
- Ängås skola har blivit utsedd till EU-ambassadörsskola och har också fått beviljat bidrag med 31 206 euro för EU-projektet "Erasmus".
- Café- och servicegruppen vid Ängås skola, där daglig verksamhet är involverad i skolan, firar 20 års jubileum.

En presentation ges kring måluppfyllelse och analys av målområdena:

- Attraktiv kommun
 - Hållbarhet och hushållning
 - Attraktiv arbetsgivare
-

Utskottet för lärande

2019-05-13

Exp: Kommunstyrelsen

§ 46

Dnr KS/2019:395

Beslut om utbildningsformen Hantverksprogrammet med inriktning finsnickeri och båtbygg inom Orust Gymnasieskola**Förslag till beslut**

Utskottet för lärande föreslår Kommunstyrelsen besluta att:

Ge förvaltningen i uppdrag att utveckla och förnya Hantverksutbildningen på gymnasie- och vuxenutbildningsnivå vad avser utformning, inriktningar (exempelvis införande av lärlingsprogram), lokaler och samverkan med näringslivet och utifrån elevers behov med möjlig start höstterminen 2020.

Sammanfattning av ärendet

Ärendet är initierat av politiken inom utskottets för lärandes presidium, och utskottets för lärandes beslut av 2019-04-08, § 39, om att utreda förutsättningar m m för en avveckling av utbildnings-formen Hantverksprogrammet vid Orust Gymnasieskola. Hantverksprogrammet på Orusts gymnasium har inriktningen finsnickeri med riksintag på inriktning båtbyggeri. Skolverkets beslut om riksintag gäller från och med läsåret 2019/2020 till och med läsåret 2022/2023.

Gällande lagstiftning

Skollagen, 16 kap:

”37 § En elev som har påbörjat en utbildning på ett nationellt program, en nationell inriktning eller en särskild variant har rätt att hos huvudmannen eller, om huvudmannen är offentlig, inom samverkansområdet fullfölja sin utbildning på det påbörjade programmet eller den aktuella inriktningen eller varianten”.

UtredningNuläge elever (maj 2019)

Orust gymnasieskola, hantverksprogrammet:

Årskurs 1 – 4 elever (varav en folkbokförd i Orust kommun)

Årskurs 2 – 3 elever (varav en på IM YRK)

Årskurs 3 – 1 elev

5 elever IM Språk och en IM IND

6 elever inom YrkesVux (2 klara maj 2019/ 4 klara januari 2020).

Totalt 19 elever (Gy + IM + Vux)

Inför höstterminen 2019

1 behörig förstahandssökande elev till Orust hantverksgymnasium, 6 andra-fjärdehandssökande elever inför läsåret 2019/2020 samt några elever som hört sig för om utbildningen inför ett eventuellt omval.

4 elever inriktning hantverk inom gymnasiet eller vuxenutbildning som faller under gymnasielagen, d.v.s. kommunen måste köpa extern plats om utbildningen inte anordnas inom kommunen.

Ekonomiska förutsättningar

En kalkyl för Hantverksprogrammet (gymnasium + vuxenutbildningen) presenterad på utskottet 2019-04-08, visade på att kostnader minus intäkter för utbildningen är -780 tkr. Ekonomiskt utfall för de olika alternativen till beslut redovisas nedan. Dessa kalkyler skiljer sig från tidigare presenterad kalkyl då dessa kalkyler inte betraktar uppsagd lokal som en kostnadsminskning samt att alternativkostnaden för köp av plats i annan kommun räknas in som kostnad vid nedläggning.

Kostnader som inte påverkas eller påverkas till mycket liten del vid nedläggning

Lokalhyra: Internhyra 2019 är 291 tkr. 31 december 2018 var bokfört värde på lokalen 1,768 mkr. Nedan kalkyl tar inte med utebliven internhyra som en utebliven kostnad då det är troligt att kostnaden för kommunen inte uteblir. Tom lokal kostar också, riven lokal kostar i nedskrivning/ kostnader för rivningsarbeten.

Städ: Uppskattning 2,5 timmar per vecka för städ i lokalen (cirka 25 tkr per år), räknas inte in i kalkylen då det är svårt att få effekt i organiseringen genom så liten minskning på enstaka tjänst.

Personalkostnader exklusive hantverkslärarna: Hantverksutbildningen inom gymnasiet och vuxenutbildningen utgör endast en liten del av den totala verksamhet som bedrivs inom Orust gymnasium och vuxenutbildning. Undervisningen i gymnasiegemensamma ämnen bedrivs tillsammans med övrig undervisning. Någon minskning i kostnader på lärare i kärnämnen, administration, rektorstjänst, elevhälsa, syo, vaktmästartjänst, personal inom kostverksamheten etc. räknas inte in i kalkylen.

Kostnader som bedöms påverkas vid nedläggning

Investeringar: Kapitalkostnader på inventarierna inom båtbyggarlokalen är 2019, 129 tkr. Bokfört värde 31/12-2018 var 353 tkr. Bedöms finnas en andrahandsmarknad så större delen av inventarierna bör kunna säljas.

Hantverkslärare: 2,0 årsarbetare, totalt 1 100 tkr

Övrigt: Läromedel (kärnämnen, hantverk, 1-1 dator för gymnasieeleverna), mindre verksamhets-inköp, kompetensutveckling, verksamhetsel, livsmedelskostnaden i skolmaten, totalt 320 tkr

Total påverkbar kostnad helår: 1 550 tkr

Intäkter som påverkas vid nedläggning

Interkommunal ersättning (IKE) gymnasiet: 144,6 tkr per helårselev

Yrkesvux (statsbidrag): 35 tkr per helårselev

Utskottet för lärande

2019-05-13

AlternativkostnaderGymnasieutbildning:

Riksprislistan 2019 för hantverksgymnasiet är 120 tkr per läsår, så den summan räknas in i kalkylen som alternativkostnad.

Vuxenutbildning:

Alternativkostnad för vuxenutbildning inriktning hantverk beräknas i kalkylen till 95 kr per poäng. Orusts hantverksutbildning båtbyggeri är på 1 000 p (40 veckor), cirka 95 tkr. En köpt plats skulle kunna hamna på 95 tkr varav statsbidrag för yrkesvux skulle kunna ge 35 tkr så alternativkostnaden i kalkylen uppgår till 60 tkr per år.

Ekonomiska konsekvenser vid nedläggningHelårseffekt vid nedlagd hantverksutbildning inom gymnasiet/vuxenutbildning 2020

Uteblivna påverkbara kostnader: 1 550 tkr

Uteblivna intäkter IKE gymnasiet (7 elever): 1 000 tkr

Alternativkostnad: (Beräknat på 2 gymnasieelever och 4 på yrkesvux): 480 tkr
(120 tkr x 2 elever) + (60 tkr x 4 elever)

Summa besparing: 70 tkr exklusive lokalkostnader. Sald fastighet skulle innebära ytterligare cirka 290 tkr i besparing årligen (utifrån 2019 års internhyra).

Alternativ A

Hantverksprogrammet läggs ner i sin helhet inför ht 2019, vux fortsätter till dec 2019

Kvarvarande kostnader egen verksamhet juli-december: 700 tkr

Utökade kostnader för köp av gymnasieplats i annan kommun: 120 tkr

Intäkter statsbidrag till vux: 100 tkr

Totalt ger uteblivna inkomster och bibehållna kostnader ett underskott på 720 tkr under 2019

Alternativ B

Stoppa antagning till åk 1, låta nuvarande åk 1 och 2 slutföra utbildningen

Intäkter IKE gymnasiet: 868 tkr

Intäkter vux (uppskattning 4 årsplatser) 140 tkr

Kostnader egen utbildning 1 550 tkr

Utökade kostnader för köp av gymnasieplats i annan kommun 240 tkr

Totalt utökad kostnad läsåret 2019-2020 780 tkr

Totalt utökad kostnad läsåret 2020-2021 1 300 tkr

(bygger intäkter IKE för 3 elever, i övrigt samma intäkter vux och kostnader)

Utskottet för lärande

2019-05-13

Bedömning

Hantverksprogrammet ger många möjligheter att erbjuda fördjupningar inom de olika inriktningarna och här finns ett antal oprövade möjligheter. Inom ramen för det beslutade riksintaget på finsnickeri och båtbyggande är det fullt möjligt att även erbjuda lärlingsprogrammet som skulle kunna ge en mycket kvalificerad yrkesutbildning, både inom båtbyggeri och andra delar av hantverkssektorn.

En nedläggning av Hantverksprogrammet ger ingen omedelbar ekonomisk vinst och medför betydande nackdelar för den fortsatta driften av Vuxenutbildningen.

Med tanke på programmets utvecklingspotential är en vidareutveckling av Hantverksprogrammet på längre sikt mycket mer positivt för kommunen och invånarna, och förordas därför.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2019-05-06

Beslutet skickas till

Sektor Lärande

Utskottet för lärande

2019-05-13

§ 47

Dnr KS/2019:390

Budget 2020 - Sektor Lärande**Utskottets för lärandes beslut**

Tacka för informationen och lägga den till ärendet.

Bakgrund

Vid utskottet för lärandes sammanträde 2019-04-08 fördes dialog kring Sektor Lärandes bokslut, nuläge och budgetförutsättningar, utifrån anordnade budgetdagar i april månad 2019. Information gavs bland annat om ekonomiska förändringar inför budget 2020, regeringsbeslut kring utökad undervisningstid i lågstadiet, rådande problematik kring en minskning av budgetramen med en procent och den komplexitet som finns kring de statsbidrag som finns inom grundskolan kontra möjligheten till besparingsåtgärder. Sammanfattningsvis beräknades kostnadsökningarna för 2020 uppgår till 7,1 miljoner kronor. Vid ett eventuellt budgetäskande avseende några av kostnadsökningarna, uppskattas 4,3 miljoner kronor finnas kvar för Sektor Lärande att finansiera samt att genomföra det statliga beslutet om utökad undervisningstid.

I slutet av april överlämnades underlag i form av budgetförutsättningar framtagna av sektorerna samt ett utkast till budget 2020 med plan 2012-2022 upprättat av ekonomi-enheten, till politiken. Vid kommunstyrelsens arbetsutskotts sammanträde 2019-04-24 fördes dialog i ärendet.

Tillförordnad sektorschef och ekonom ger information kring budgetförutsättningar 2020-2022 för Sektor Lärande, utifrån sektorns grunduppdrag och verksamheter, omvärldsspaning och utmaningar, kostnads- och kvalitetsjämförelser samt ambitioner, väsentliga verksamhetsförändringar, eventuella områden för effektiviseringar och besparingar, sammanfattning av äskanden och en SWOT-analys.

Omvärldsspaning/utmaningar

Under de senaste åren har den statliga styrningen av skolan ökat märkbart. Det sker via lagar, förordningar och allmänna råd men också alltmer via direkt sökbara statliga bidrag. Flera bidrag är konstruerade på ett sådant sätt att de hindrar egna neddragningar i verksamheten: om man minskar egen personal kan bidrag falla ifrån och besparingsåtgärder därmed fördubblas.

Förutom att staten styr via bidrag, har tillsynsverksamheten skärpts. Kraven på att arbeta systematiskt och att lyckas med varje enskild elev, oavsett förutsättningar, följs upp på ett allt tydligare sätt.

Antalet elever i särskolan ökar i mycket snabb takt: från att för några år sedan ha haft 8 inskrivna elever, har antalet inför hösten 2019 ökat och uppgår till 15-20 elever. Utifrån nationell jämförelse har Orust kommun haft en lägre andel särskoleelever än andra kommuner och börjar nu gå mot en nivå som speglar riket.

Skolverket har under de senaste åren i sina allmänna råd, angett att barngrupperna i förskolan ska vara i intervallet 6-15 barn beroende på ålder. Traditionellt består en barngrupp av 18-20 barn. Det är en stor utmaning att hitta former för detta utan att det blir kostnadsdrivande, både avseende lokaler och personal. Ansökan om statsbidrag för mindre barngrupper läsåret 2019/2020 är gjord, svar inväntas under våren.

Flera statliga satsningar pågår inom vuxenutbildningen, för att öka utbudet och tillgängligheten. Intäkterna från Migrationsverket faller mycket kraftigt med anledning av att andelen nyanlända som kommer till Orust minskar kraftigt. Den nya gymnasielagen är en orsak till att intäkterna från Migrationsverket minskat till gymnasieskolans verksamhet, samtidigt som många av de elever som tidigare kommit till Orust fortfarande finns kvar.

Sektor Lärande går in i "Heltid som norm" från och med hösten 2019. Det är i dagsläget oklart vilka positiva och negativa effekter detta innebär för både ekonomi och verksamhet.

Kostnads- och kvalitetsjämförelser samt ambitioner

Förskolorna på Orust har en hög andel årsarbetare med pedagogisk högskoleutbildning: 59 procent. Med 15,7 barn per avdelning ligger Orust kommun 2018 på samma nivå som liknande kommuner. Personaltätheten ligger oförändrad sedan år 2017, och är marginellt högre än liknande kommuner. Personalkostnaderna per förskolebarn år 2017 låg i jämförelse med riket på en medelnivå. Andelen behöriga lärare i grundskolan ligger på 83,4 procent, vilket innebär högst behörighet i länet 2018.

Båda dessa mått ger en lite högre kostnad per elev än jämförbara kommuner. Orusts kommunala grundskolor gjorde ett underskott år 2018, delvis beroende på att det fanns fler lärare i tjänst än vad ekonomin tillät, vilket också lärartätheten på 10,9 procent är en del av.

Väsentliga verksamhetsförändringar

Väsentliga verksamhetsförändringar beskrivs utifrån parametrarna demografi, volym, lagkrav, intäktsförändringar, ersättning till enskilda verksamheter och en sammanfattning av äskanden 2020-2022.

Demografi

Kommunens centrala resursfördelningssystem tar hänsyn till hur de demografiska förändringarna är inom Sektor Lärande. Det är mycket små demografiska förändringar inom åldersgruppen 0-18 år de kommande cirka tjugo åren. År 2020 sker en demografisk budgetjustering utifrån att det faktiska antalet gymnasieelever är färre än prognostiserat.

Volym

För Sektor Lärande är volym till stor del sammankopplat med demografi genom att flertalet av verksamheterna finansierar sin verksamhet genom elevpeng/barnpeng, som är baserade på antalet barn/elever. Denna sammankoppling behöver dock inte vara helt linjär. Antalet elever inom grundskolan ligger på en ganska jämn nivå, men andelen elever som blir inskrivna i särskolan ökar, vilket ökar kostnaderna kraftigt.

Bedömningen är att särskolan behöver 1,5 miljoner kronor för att finansiera utökade kostnader för personalkostnader 2020 samt ökade kostnader för taxi genom ökad andel inskrivna elever i särskolan.

Lagkrav

I höstas lades politiska förslag på två olika satsningar avseende utökad undervisningstid i grundskolan. Den ena satsningen handlar om utökad undervisningstid i lågstadiet med en timme per dag och den andra satsningen handlar om utökad obligatorisk lovskola under fyra veckor riktat till årskurs 6-9. Om förslagen går igenom kommer satsningarna att finansieras genom utökning av kommunernas generella statsbidrag.

Intäktsförändringar

Förutom kommunen som finansiär, finns två stora intäktskällor för Sektor Lärande: Skolverket och Migrationsverket. Satsningarna från Skolverket har ökat kraftigt de senaste åren, största ökningen finns i satsningarna som handlar om att få upp löneläget för lärarna. En betydande intäkt från Migrationsverket är den etableringsersättnings om kommunen får under två år för nyanlända. Det är svårt att förutspå utfallet för 2020, men i nuläget bedöms varken ökning eller sänkning ske. Antalet asylsökande inom Lärandes verksamheter sjunker kraftigt, vilket gör att den ersättning som söks per barn/elev sjunker rejält. Gymnasieskolan har fram tills idag haft en god intäktsnivå som finansierat största delen av kommunens IM-program Språkin introduktion. Eleverna finns till största delen kvar i verksamheten, men intäkterna bedöms sjunka med cirka 1-1,3 miljoner kronor.

Ersättning till enskilda verksamheter

Ersättning till friskolorna i Orust kommun, baseras på de tre friskolornas faktiska kostnader sedan 2015. På samma sätt som investeringarna som gjorts de senaste åren i kommunens skolor har inneburit en rejäl kostnadsökning för skolorna, så innebär de också ökade bidrag för lokalkostnader till de tre friskolorna. Orust Montessoriskola fick 2018 ett nytt ventilationssystem, vilket gav en utökad lokalersättning som Sektor Lärande finansierar inom egen ram. Ombyggnationen av Orust Waldorfskola, som

kommunen gått i borgen för, beräknas innebära en kostnadsökning för Sektor Lärande med 0,5 miljoner kronor per år från och med 2020.

Sammanfattning av äskanden

Sektor Lärande har under många år undvikit äskanden eftersom det funnits möjlighet att inom egen ram finansiera kostnadsökningar och satsningar. Detta handlingsutrymme har minskat för varje år. Utmaningen att hitta besparingar som kan resultera i kostnadsminskningar motsvarande en procent av budgetramen samt kostnadsminskningar utifrån minskade intäkter från Migrationsverket, bedöms tillräcklig för 2020. En presentation av utökade kostnader i samband med de tre verksamhetsförändringarna, ser ut enligt följande:

<i>Verksamhetsförändring</i>	<i>2020</i>	<i>2021</i>	<i>2022</i>
Fler elever i särskolan	1,5 mkr	1,5 mkr	1,5 mkr
Utökning av bidrag till friskolor	0,5 mkr	0,5 mkr	0,5 mkr
Utökad undervisningstid i grundskolan	0,8 mkr	1,8 mkr	1,8 mkr

Kostnadsökningarna är ofrånkomliga. Kostnadsneddragningar som övervägs om Sektor Lärande ska finansiera dessa inom egen ram, är minskning av elevpeng inom grundskolan och minskning av barnpeng inom förskolan. En minskning av elevpeng inom grundskolan kommer sannolikt innebära att lika stor minskning kommer att ske inom statsbidraget "Likvärdig skola". En minskning av barnpeng inom förskolan, kommer att innebära antingen lägre personaltätet eller att förskolorna behöver sänka ambitionen att två av tre per avdelning ska vara förskollärare.

Effektiviseringar och besparingar

Sektor Lärande har en budgetram på 381,2 miljoner kronor år 2019. En minskning av budgetramen med en procent innebär cirka 3,8 miljoner kronor år 2020. Cirka 45 procent av budgeten utgörs av kostnader som bedöms svåra att påverka; exempelvis lokalkostnader, köp av plats i annan kommun, skolskjuts osv. Resterande 55 procent består främst av personalkostnader. Därutöver finns svårigheten att undvika neddragningar på kostnader som resulterar i en minskning av statsbidrag. Ambitionen är att värna om kärnverksamheten och göra besparingar på "kringkostnader" enligt följande:

- Borttagning av buffert med 900 000 kronor för tillfällig utökning av grundskolans ram.
- En ospecificerad neddragning inom grundskolan med 800 000 kronor.
- Minskning av förskolans budgetram med 500 000 kronor; bland annat genom att ta bort den tillfälliga utökningen som gjordes av budgetramen 2019.
- Minskning av kostnader inom vaktmästeri och städ (minskning av vaktmästare med en årsarbetare och minskad kontinuitet av städ i klassrum och korridorsytor)
- Upphörande av resor med Westkust från och med år 2020.

Utskottet för lärande

2019-05-13

- Minskad servicenivå i förskolan och fritids under fyra veckor under sommaren: idag slås sju av kommunens förskolor ihop till att öppet på fyra förskolor under fyra veckor på sommaren. Förslaget innebär att minska på servicen och enbart erbjuda förskola och fritids på två orter.
- Minskad ersättning till enskilda förskolor och friskolor. De specificerade förslagen om neddragningar inom de kommunala förskolorna och skolorna, medför lägre utbetalningar till enskilda förskolor och friskolor med cirka 200 000 kronor år 2020.

SWOT-analys

Presentation ges kring styrkor, svagheter, möjligheter och hot utifrån parametrarna positiva och negativa faktorer samt interna och externa faktorer.

Utskottet för lärande

2019-05-13

§ 48

Dnr KS/2019:562

Information efter brandtillbud vid Sesterviksvägens förskola**Utskottets för lärandes beslut**

Tacka för informationen och lägga den till ärendet.

Tillförordnad sektorschef informerar om att Sesterviksvägens förskola hade ett brandtillbud den 11 november. Branden skedde i en fläktmotor på vinden och orsakade rökfyllda lokaler, som sanerades under några dagar. Under dessa dagar var förskolan stängd och de vårdnadshavare som blev berörda av utebliven förskoleplats, har kompenserats med ett avdrag på barnomsorgsavgiften. Totalt var 70 barn utan förskoleplats dessa två dagar, vilket genererar en utebliven föräldrantäkt på cirka 11 000 kronor.

§ 49

Dnr KS/2019:589

Information om grundskolans organisation**Utskottets för lärandes beslut**

Tacka för informationen och lägga den till ärendet.

Tillförordnad sektorschef ger information om bland annat fördelning av grundskole-eleverna på respektive skolenhet, en lägesbeskrivning om de kommunala grundskolorna samt utvecklingen av elevantal i både förskoleklass och årskurs 1-9 under åren 2012-2020.

Fördelning av elever per skola

Henåns skola	37 procent
Orust Montessoriskola	4 procent
Ängås skola	30 procent
Varekils skola	9 procent
Orust Waldorfskola	6 procent
Ellös skola	9 procent
Stensbo Friskola	4 procent

En procent av kommunens folkbokförda grundskoleelever gör sin skolgång i andra kommuner (en procent motsvarar cirka 30 elever).

Lägesbeskrivning av kommunala skolenheter

Ellös F-6 skola Ellös F-6 skola är idag en 1-parallellig skola med en klass per årskurs. Det är i dagsläget trångt i F-6 skolans lokaler; tre av klasserna har mellan 25-29 elever, vilket klassrummen är för små för. För närvarande är det inte möjligt att ta emot fler än enstaka elever i de största årskurserna. Från och med höstterminen 2019 behöver två klassrum i 7-9 skolans lokaler nyttjas för klassundervisning.

Varekils F-6 skola Om skolan får tillgång till de lokaler som idag hyrs av förskolan, har Varekils skola möjlighet att ta emot ytterligare elever, motsvarande en klass. Plats finns för elever i nuvarande klasser. Skolan saknar hemkunskapsal och bildsal.

Utskottet för lärande

2019-05-13

Ängås F-3 skola	Ängås F-3 skola är idag en 2-parallellig skola med stor variation av antalet elever: minsta klassen har 19 elever och den största klassen består av 27 elever. I nuvarande lokaler är det teoretiskt möjligt att ha max 26 elever per klass, Fler elever innebär en 3-parallellig skola, vilket kan kräva en om- och/eller tillbyggnad.
Ängås 4-6 skola	Ängås 4-6 skola är idag en 2-parallellig skola med i dagsläget få elever. Det bedöms finnas plats för ytterligare 10 elever per årskurs.
Ängås 7-9 skola	Ängås 7-9 skola är i dagsläget en 3-parallellig skola. Det bedöms möjligt att ta emot fler elever i nuvarande klasser, men inte utöka antalet klasser utan en om- och tillbyggnad. Prognosen visar på ett något minskande elevantal framöver, vilket innebär att det troligen blir en 2-parallellig skola för vissa årskurser på sikt.
Henåns F-3 skola	Henåns F-3 skola är idag en 2-parallellig skola. Det är i dagsläget trångt i F-6 skolans lokaler; med cirka 26 elever per klassrum. Det bedöms inte möjligt att ha en 3-parallellig skola, dock är det möjligt att ta emot fler elever i årskurserna 1-2.

För Henåns 4-6 skola och Henåns 7-9 skola saknas uppgifter.

Utvecklingen av elevantal i både förskoleklass och årskurs 1-9 under åren 2012-2020
För samtliga skolor är antalet elever på relativt jämn nivå från år till år. Statistiken som ges för 2012-2020, bygger på att 2012 är det år då nuvarande skolstruktur återtog. Jämförelsestörande parametrar är bland annat att friskolornas elevantal inte fanns med i systemet Procapita innan 2012 och att Orust Waldorfskola inte hade förskoleklass åren 2012-2017, då 6-åringarna var organiserade inom förskolan.

§ 50

Dnr KS/2018:1394

Uppdrag för införande av nytt arbetssätt inom kulturskola och skola**Utskottets för lärandes beslut**

Tacka för informationen och lägga den till ärendet.

Tillförordnad sektorschef informerar om att politiken har aviserat ett kommande beslut om att överföra kulturskolan från Sektor Samhällsutveckling till Sektor Lärande. En arbetsgrupp kommer att bildas med representanter från både tjänstemän och fackliga förbund från den centrala samverkansgruppen, för att arbeta med ärendet.

Bakgrund

Kommunstyrelsen beslutade 2019-04-24 att uppdra åt förvaltningen att inför hösten 2019 säkerställa att ett nytt arbetssätt införs i kulturskola och skola, samt att det sker i samarbete för att möjliggöra att instrumentalundervisningen kan ske på dagtid i skolorna.

Inför skolåret 2019/2020 ändras de organisatoriska förutsättningarna för Orust kulturskola med anledning av att instrumentalundervisning inte längre kommer att kunna ske på skoltid ute i skolorna. Anledningen till detta är att juridisk vägledning från Skolverket samt exemplifierande förelägganden visat på att det inte är tillåtet att elever går från ordinarie skollektion för att delta i instrumentalundervisning.

Kommunstyrelsen beslutade 2018-11-28 att:

- uppdra till förvaltningen att ta fram en bred utredning gällande konsekvenser i kulturskolans verksamhet (utbud, kvalitet och budget) av att instrumentalundervisning från och med terminsstart 2019 ska förläggas helt utanför skoltid,
- utredningen skulle presentera lösningar på eventuella negativa konsekvenser i kulturskolans verksamhet till följd av att instrumentalundervisningen skulle förläggas helt utanför skoltid från och med terminsstart,
- utredningen skulle vara färdigställd senast ingången av mars månad 2019.

Förvaltningen föreslog i tjänsteskrivelse daterad 2019-03-28, att ett nytt arbetssätt bör införas i kulturskola och skola, samt att schemaläggning sker i samarbete för att möjliggöra att instrumentalundervisning kan ske på dagtid. Förslaget innebar ett bibehållande av dagens kulturskoleutbud med samma kvalitetsnivå.

Utskottet för lärande

2019-05-13

§ 51

Dnr KS/2018:1286

Information kring verksamhetsbesöket i juni 2019

Utskottets för lärandes beslut

Tacka för informationen och lägga den till ärendet.

Utvecklingschef ger information inför verksamhetsbesöket vid Ellös och Tvets förskolor i juni 2019, utifrån genomförda brukarenkäter och måluppfyllelse.

Några frågeställningar för politiken att ta med sig till verksamhetsbesöket i juni månad är:

- Hur involveras personalen i det systematiska kvalitetsarbetet?
 - Hur kan man säkerställa vad som varit framgångsrikt?
 - Ge exempel på hur analysen har förändrat arbetssättet?
 - Vad har Läslyftet bidragit med?
 - Förskolan påvisar ju hög nöjdhet bland brukarna, vad är er bedömning till framgången?
 - Vilka effekter har ni sett av programmering i förskolan?
 - Tvets förskola har ett något lägre värde än Ellös förskola och Orust totalt i brukarenkäten, vilka är era funderingar kring det?
 - Möjlighet till inflytande påvisar ett lägre värde i synnerhet på Tvets förskola, vad tror ni att det kan bero på?
-

§ 52

Dnr KS/2019:34

Sektorns information 2019 (Lärande)**Utskottets för lärandes beslut**

Tacka för informationen och lägga den till ärendet.

Tillförordnad sektorschef ger information om aktuella ärenden:

Kränkningsärenden

Det har inträffat två allvarliga kränkningsärenden under våren 2019. Det har gjorts polisanmälan samt anmälan till Individ- och familjeomsorgen (IFO) i båda fallen.

Skolinspektionens beslut kring anmälan avseende Ängås skola

Skolinspektionen beslutade den 5 april 2019 att lämna anmälan gällande Ängås skola till Orust kommuns klagomålshantering för utredning och eventuella åtgärder.

Anmälaren anförde bland annat att en elevs skolsituation var otrygg och att en lärare agerat olämpligt i sin yrkesutövning. Orust kommun har lämnat in en redovisning i ärendet, i vilken det framgår att kommunen har utrett klagomålet. Skolan har vidtagit åtgärder när det gäller trygghet och studiero, samt följt upp situationen i klassen.

Mot bakgrund av detta gör Skolinspektionen bedömningen att uppföljningen av ärendet kan avslutas.

Skolskjuts för elever i särskolan

Enligt kommunens riktlinjer för skolskjuts, framgår det att skolskjuts kan beviljas mellan hemmet och skolan. Det finns idag inget lagkrav om att anordna skolskjuts mellan fritidshemsverksamheten och hemmet, dock har det skett en ökning de senaste åren av särskolans elevers resor mellan fritids och hemmet. Det behöver eventuellt göras en översyn för att pröva anordnande av skolskjuts mellan fritids och hemmet, utifrån behandling av nuvarande riktlinjer.

Utskottet för lärande

2019-05-13

§ 53

Dnr KS/2019:35

Politikens information 2019 (Lärande)

Utskottets för lärandes beslut

Tacka för informationen och lägga den till ärendet.

Ordförande m fl ger information om aktuella ärenden:

Deltagande vid verksamhetsbesöket i juni 2019

Ordförande har förhinder att delta vid verksamhetsbesöket i juni. Robert Larsson deltar istället.

Det centrala verksamhetsrådsmötet 6 maj 2019

Det var föräldrarepresentanter från många av kommunens förskolor och skolor som deltog vid det centrala verksamhetsrådsmötet som anordnades den 6 maj 2019.

Några av frågorna som fördes dialog kring var:

- Hur ser ledning/politik till exempel på 15-timmars barn (dvs att det barn som har förskoleplats 15 timmar i veckan, räknas som en halv plats)?
 - Simskola: varför hel- eller delfinansierar inte Orust kommun någon simskola på sommaren vid badplatserna? Simkunnighet är ett lärandemål i skolan, dvs att det innebär en kostnad även för att lärare och elever med buss till simhall under vinterhalvåret för de som inte uppfyller målen.
 - Trafiksituationen vid Bagarevägens förskola: frågorna handlade både om barns säkerhet till förskolan, utanför förskolan och hem från förskolan samt antalet parkeringsplatser till både förskolan, vårdcentralen och äldreboendet.
 - Skolmaten: många av frågorna handlade om vegetarisk kost kontra hur denna form av kost påverkar elevers prestation och koncentration.
-

Utskottet för lärande

2019-05-13

Exp: Kommunstyrelsen

§ 54

Information: Anmälan/Svar från Skolinspektionen och övriga myndigheter

Utskottets för lärandes beslut

1. Tacka för informationen.
2. Överlämna informationen till Kommunstyrelsen för kännedom

Tillförordnad sektorschef ger information om inkommet beslut från Förvaltningsrätten.

1. Förvaltningsrättens dom/beslut av 2019-03-27 i ärende om överklagat beslut i skolskjuts ärende. Dnr KS/2018:854.
Orust kommun har beslutat att inte bevilja skolskjuts för elev som valt annan skola än den kommunen hänvisar till, enligt Orust kommuns regler för skolskjuts. Vårdnadshavare har överklagat kommunens beslut till Förvaltningsrätten. Förvaltningsrätten avvisar yrkandet om att eleven ska beviljas skolskjuts och avslår överklagandet i övrigt.
-

§ 55

Dnr KS/2016:1636

Slutrapport kring forskningsprojektet "Hitta Drivet" (steg 1)**Utskottets för lärandes beslut**

Tacka för informationen och lägga den till ärendet.

Forskare Maria Spante ger en redovisning av resultatet av samverkansprojektet Hitta drivet – studiemotivation och genusmönster i grundskolan. I skolans systematiska kvalitetsarbete har det identifierats att pojkarnas skolresultat avviker betydligt mer än riket jämfört med flickorna. Under 2017 och 2018 har vi därför haft ett samverkansprojekt med Högskolan Väst och Dals-Eds kommun som har samma problemställning.

Studiens resultat bekräftar tidigare forsknings slutsatser om vad som allmänt främjar motivation i klassrummet, oavsett kön. Det handlar exempelvis om att uppgifterna är varierande och att de utmanar eleverna på rätt nivå samt att läraren skapar tydliga ramar och ger den återkoppling och det stöd som behövs för att eleverna ska uppleva att de utvecklas. Både observationer och intervjuer visar också på vikten av att eleverna känner sig trygga och inkluderade i klassrummet och att det finns arbetsro och en positiv, tillåtande atmosfär.

Resultaten visar också att elevers motivation för skolarbetet påverkas av hur deras erfarenheter och intressen utanför skolan speglas i undervisningen och av hur de ser på skolans betydelse för den framtid som de föreställer sig. Normer kring kön, klass och även platsens möjligheter samspelar på ett komplext sätt med elevers lärande och studiemotivation. Men skolframgång är också kopplad till vilka resurser som olika elever har tillgång till, exempelvis föräldrar som kan hjälpa en med skolarbetet och som förstår skolans koder.

För att alla elever ska hitta drivet i skolan behöver undervisningen ha kvaliteter som gör det möjligt att lyckas oavsett kön och familjebakgrund. De behöver uppleva att de själva och deras kunskaper och intressen värderas i skolan. Det finns en stor potential i att lyssna på elevers berättelser om vad som engagerar dem, vad de vill med sina liv och hur skolan kan bli relevant för att sätta och nå viktiga mål.

Vanligtvis är studiemotivation kopplad till hög arbetslöshet och socioekonomisk bakgrund, inget av detta har kopplats till Orust. Under hösten kommer Högskolan Västs forskning att fördjupas på Orust genom Förändringslaboratoriet för att hitta nya och lokalt förankrade metoder.

Utskottet för lärande

2019-05-13

Projektet fortsätter dock inom Orust kommun med start höstterminen 2019, där nya och lokalt förankrade metoder ska tas fram. Projektets nya fas pågår mellan augusti 2019 till och med december 2020. Varje högstadieskola respektive låg- och mellanstadieskola arbetar med projektet i ett 10 veckors intervall.
